

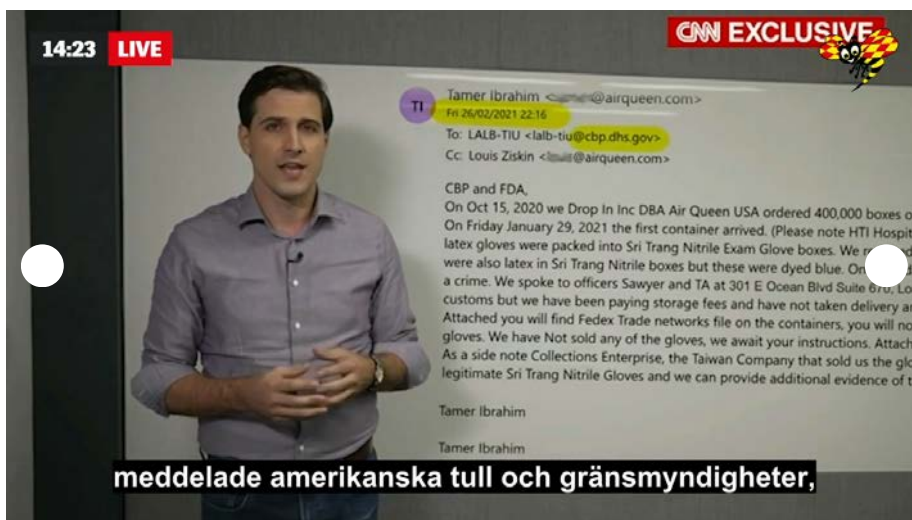

ANNONS:

[Om våra annonser](#)

Låt inte FHM bromsa en massvaccination

ANDERS TEGNELL Publicerad 4 dec 2020 kl 06:15

MEST SETT

LIVE-TV: Senaste nyheterna med Expressen TV

Följ senaste nytt i Expressen TV – vi sänder direkt mellan 07 och 23 varje vardag och mellan 11 och 20 på helger.

NYHETER

Minidokumentär: Vägen fram till mordet på Einår

NYHETER

Så har den svenska hiphopkulturen förändrats

Återigen agerar representanter för Folkhälsomyndigheten senfärdigt trots att det har funnits gott om tid att planera för vaccination mot covid-19.

Kan det bero på att Johan Carlson och Anders Tegnell var centrala i beslutet som ledde till att 350 barn och ungdomar drabbades av narkolepsi? skriver Fredrik Elgh och Stefan Einhorn.

[Dela](#) [Kopiera länk](#)

Detta är en debattartikel. Det är skribenten som står för åsikterna i texten.

DEBATT. Vetenskap och beprövad erfarenhet är två viktiga grundbultar inom medicinens värld och innebörden är att vi ska basera våra beslut på det som är vetenskapligt påvisat, alternativt det som vi genom lång erfarenhet vet fungerar. Men hur ska man agera när de som påverkar beslutsprocessen inte har detta förhållningssätt? Svaret är att ansvaret under sådana omständigheter faller tungt på dem som ska fatta besluten: politikerna.

Ett exempel: Bevisen för att munskydd skyddar mot SARS-CoV-2 är i dag överväldigande. Men Folkhälsomyndigheten har sagt nej och vill avvakta, trots att referenslistan på den egna hemsidan ger starkt stöd till slutsatsen att munskydd skyddar.

På liknande sätt har man i stor utsträckning bortsett från vetenskapliga data som visar att barn kan driva smittspridningen, att en stor del av smittspridningen sker innan man utvecklar symtom och att två meters avstånd inte alltid räcker för att undgå att bli smittad.

Vårt hopp står till vaccinet

Under våren dog mellan 5 och 10 gånger fler människor i vårt land jämfört med i våra nordiska grannländer relativt folkmängd. Nu har vi återigen en kraftigt ökad smittspridning, med många gånger fler fall än i övriga nordiska länder.

Nu närmar vi oss nästa fas i kampen mot pandemin – vaccinationer. Två vaccin, från Pfizer och Moderna, kommer med största säkerhet att bli godkända av det europeiska läkemedelsverket EMA och det svenska Läkemedelsverket och därmed bli tillgängliga de närmaste veckorna, medan ytterligare vaccinkandidater knackar på dörren. Nu meddelas det att **Storbritannien** och **Tyskland** planerar att börja vaccinera redan första halvan av december och att man i Storbritannien siktar på att vaccinera alla vuxna till april.

SENASTE NYTT

- 06.00** S: Jobben ska gå till de som redan bor i Sverige
- 24 okt** Gör en riktig insats – köp "Made in Sweden"
- 23 okt** Använd AP-fonderna till höjda pensioner
- 22 okt** Så kan Moderaterna ta ledartröjan i skolpolitiken
- 21 okt** Varningsklockorna dånar – nu fördjupas elkrisen
- 21 okt** EU ska inte lägga sig i svenskt skogsbruk
- 20 okt** 15-åringar ska kunna dömas som vuxna
- 20 okt** MP är det största hotet mot vår frihet
- 19 okt** Varför bryr sig inte regeringen om Ola Bini?
- 19 okt** Läkare slår larm: Risk för ökad narkotikadöd

Statsepidemiolog Anders Tegnell.

Foto: CLAUDIO BRESCIANI/TT

Men återigen agerar representanter för myndigheten senfärdigt. Statsepidemiolog Anders Tegnell **har sagt** "Utifrån vad vi vet om de olika vacciner, var de befinner sig i sina processer, är vår bedömning att en vaccinationsstart innan januari inte är tänkbar."

Självklart finns det logistiska problem i att distribuera vaccinet till de 21 regionerna, samtidigt som det krävs speciella fryslösningar. Men ingen har tagits på sängen, det har funnits gott om tid att planera.

En försening innebär många döda

Och samtidigt sprider sig denna negativa syn på hur snabbt Sverige ska kunna arrangera massvaccinationer. Region Skånes smittskyddsläkare har gått ut med **beskedet** att "allt kommer inte att finnas på plats i januari, det kan vi säga med säkerhet" och i Skaraborg planerar man att börja vaccinera i januari och på allvar först i februari. Samtidigt hävdar Sveriges krissamordnare att vi inte kommer att få bukt med detta virus under 2021. Och **Johan Carlson fyller på**: "I bästa fall kan vi avveckla allt 2022".

Låt oss inte behöva återuppleva motsvarigheten till röran kring testningen

Om vi teoretiskt utgår från de siffror på avlidna som vi har i dag, cirka 40 inrapporterade per dag, skulle cirka 1 200 människor hinna dö med en månads fördröjning av hela processen. Och om det ska dröja till 2022 innan viruset kämpats ned blir förlusten i liv avsevärt större.

Varför denna fördröjning?

Vad beror den då på, denna fördröjning? Förklaringen kan ligga i generaldirektören för Folkhälsomyndigheten **Johan Carlsons yttrande**: "För varje vecka som går, desto säkrare blir vaccinet. Har man biverkningsproblem finns det möjlighet att dra tillbaka det."

Såväl Johan Carlson som Anders Tegnell var **centrala beslutsfattare** i samband med vaccinationsprogrammet för svininfluensa 2009, det program som ledde till att över **350 barn och ungdomar** drabbades av narkolepsi. En möjlig förklaring kan således vara att de vill dra ut på den svenska processen tills mer data på biverkningar kommer från andra länder.

Detta innebär att man värderar ett svenskt liv annorlunda än livet hos medborgare i andra länder och kan paradoxalt nog få som konsekvens att många svenska liv går till spillo.

2009: Johan Carlson och Anders Tegnell med dåvarande folkhälsominister Maria Larsson (KD) under en pressträff om svininfluensan.

Foto: PONTUS LUNDAHL/TT

Fördelarna uppväger biverkningarna

Tiotusentals människor har redan fått vaccinerna och risken för allvarliga biverkningar har hittills visat sig vara liten, och hur man än räknar kommer

fördelarna med vaccinerna att överstiga problemen med vaccinationernas biverkningar.

Låt oss inte behöva återuppleva motsvarigheten till röran kring testningen, där det rådde oklarheter mellan myndigheter och regioner om vem som var ansvarig och där det tog månader att komma upp i de volymer som var nödvändiga för att bedriva smittskyddsarbetet. Och bakom presskonferensernas siffror ligger ett stort individuellt lidande för dem som ska dö, för deras anhöriga och för dem som drabbas av långtids-covid.

Bra att regeringen har tagit över

De senaste veckorna ser vi ett trendbrott, där regeringen på eget bevåg har tagit nya initiativ avseende smittbekämpningen och inte inväntat Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Förhoppningen är att regeringen fortsätter på den inslagna vägen. Det finns en stor kompetens i vårt land, såväl inom universitet som övrig statsförvaltning samt inom våra 21 regioner. Utnyttja denna kompetens – det kommer att vara till gagn för oss alla.

Av Fredrik Elgh

Överläkare och professor i virologi, Umeå universitet

Stefan Einhorn

Överläkare och professor i molekylär onkologi, Karolinska institutet

LÄS MER: [Min systerson tog sitt liv efter vaccinsprutan](#)

LÄS MER: [Den största masshysterin någonsin – covid inte värre än en svår influensa](#)

LÄS MER: [Sätt in D-vitamin för att mildra pandemin](#)

Vaccinforskaren: "Goda förutsättningar för godkännande i Sverige"

Di tv

KOMMENTERA ARTIKELN

I samarbete med Ifrågasätt Media Sverige AB:s ("Ifrågasätt") tjänst Ifrågasätt erbjuder Expressen möjligheten för läsare att kommentera vissa artiklar. Denna tjänst tillhandahålls således av Ifrågasätt som också är ansvarig för tjänsten. De kommentarer som Ifrågasätt tillgängliggör på tjänsten visas i anslutning till [expressen.se](https://www.expressen.se). Expressen granskar inte kommentarerna i förväg. Kommentarererna omfattas inte av utgivansvaret enligt yttrandefrihetsgrundlagen och de är inte heller en del av den grundlagsskyddade databasen [expressen.se](https://www.expressen.se). [Läs mer om kommentering här](#).

ANDRA HAR OCKSÅ LÄST